

Səngərdə böyüyən GENERAL

Müəlliminin bir sözü ilə qərarını dəyişdi, GENERAL oldu

1988-ci ildə “Ermənilər Topxana meşəsini qırır”, - xəbərini əks-sədası bütün Azərbaycanı silkələdi. O vaxt xalqı ayağa qaldıran ermənilərin Qarabağ meşələrində törətdiyi ağac qətləmi idi. Azərbaycan türkləri o qalxan qalxdı və dövlət müstəqilliyi üçün də, torpaqları uğrunda da eyni vaxtda savaşırdı. 2020-ci il iyul ayı. Azərbaycan türkləri yenə meydandadır. Tovuzda qururuna toxunan hadisə baş verib - generalı şəhid olub. Ayağa qalxdı, şəhidini adına layiq qəbul etdi. Dünyülənən dəmir yumruq düşmənin başını əzdi. 29 il əvvəl dekabrın 10-da “referendum” keçirib müstəqilliyini elan edənlərə xalq öz yerini göstərdi. Zəfər yürüşünə “Zəfər paradı” ilə damğa vurub düşməni göz dağı verdi.

Beləliklə, Birinci Qarabağ savaşını alovlandıran qıvılcım Şuşa ətrafındakı Topxana meşəsidir, 44 günlük Vətən müharibəsinin qıvılcığı da general Polad Həşimovun şəhadəti oldu. Hər gəncin dilində onun adı, hər igidin ürəyində onun qisası vardı. Məhz ona görə də, müharibənin ilk günlərində üstünə əliyalın şığıyib düşməni generalını boğan Azərbaycan Ordusunun əsgəri Cəbrayıl Dövlətzadənin bu hərəkəti kimsədə təəccüb doğurmadı.

Polad Həşimovun anası oğlunun qisası alındı xəbərini məhz general anasına yaraşan tərzdə reaksiya verdi. O, oğlunun qisasını düşmənin qiyamətinə, bütün torpaqların geri alınacağı günə saxlamışdı. Prezident İlham Əliyev böyük qələbədən sonra general Polad Həşimova “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” fəxri adını verilməsi qərarına imza atdı.

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, ŞƏHİD GENERALIMIZI özünün doğum günü ərəfəsində ailəsi və müəllimi ilə qururla anırıq.

yıb. Ancaq dəcəlliyindən yox, tələyin yazısından bu məktəbdən o məktəbə dəyişib.

Polad 7 yaş tamam olmamış məktəbə gedib. İbtidai sinfi Sumqayıt şəhər 28 nömrəli orta məktəbdə oxuyub. Səyyarə Hüseynova onun söz, rəqəm, işarə dünyasına gedən yolda bələdçisi olub: “Polad Həşimov deyəndə gözlərimin önünə gözlərini qıyıb mənə baxan kiçik Polad gəlir. Böyüklüyü mənim yaddaşımda yoxdu. Düzdü, böyüyəndən sonra da görmüşdüm. Amma onun adı gələndə xəyalımda balaca Poladın üzü canlanır. Poladgilin sinfi mənim ilk birincilərim idi. Zahirən əşqlidirlər fərqlənirdi, ancaq aqlı cəhətdən çox fərqliydi. Çox gözəl xətti vardı. Əlindən tutub hansısa hərfin yazılışını göstərmədim. Yazı lövhəsində yazırdım, bu, onun üçün kifayət edirdi. Götürümlüydü. Bir dəfə deyirdim, tək-rara ehtiyac qalmırdı. Çox gözəl rəsmlər çəkirdi. Qabiliyyətliyidi.

Məktəbdən məktəbə

Pereküşküldən Murova, Tovuzdan Qusara getdi. Sumqayıtda qısa sürən hərbi yolu Daşkəsənədək uzandı. Ancaq ön cəbhədə xidmət etdi sərkərdə Polad Həşimov. Biz onu səngər-səngər gözən sərkərdə, elə səngərdə də şəhadətə ucalan general kimi tanıdıq. Sən demə, uşaqlığında da bir yerdə bənd alma-

Sınıfından sinfə əla qiymətlərlə keçirdi. Məktəbimizdə oxuduğu müddətdə hər il “Şərəf lövhəsi”ndə şəklilə olub”.

Polad Həşimov məktəbi bitirənə qədər Sumqayıtda 13-cü mikro-rayonda yeni məktəb tikilib. Atası onu yeni tikilən 33 nömrəli məktəbə dəyişib. İki ilə məktəb bir az da yaxına gəlib. 33 nömrəli məktəbin

uşaqları iki məktəb arasında bölüşdürülüb. Həmin bölgüyə əsasən Polad Həşimov təhsilinə 34 nömrəli məktəbdə davam edib və burdan da məzun olub.

Orta təhsilli Səmayə xanım həyat yoldaşı İsrayilla həyatı, uşaqların məsuliyyətini paylaşdı: “Atası təhsili, mən də tərbiyəsi ilə məşğul olmuşam. Cəzalandıran mən idim. Atasını bir dəfə də incitməzdi onları. Ancaq hər axşam hər biri əlində gündəliylə atalarının qarşısına çıxırdılar. 4 uşağın hər biri ilə məşğul olduğundan atası “Mən 5 dəfə məktəb oxuyub bitirmişəm”, - deyirdi. Ancaq həkim qapısı tanımayıb, uşaqların məktəbinə getmək nədir, bilməyib. Bu işlər mənim boynumda olub”.

Uşaqlığı doyunca yaşadı

Polad dəcəl uşağıydı. Ancaq anasının gözüne görünmürdü onun dəcəlliyi. Uşaq dəcəl olar, burda nə var ki?

İlham Həşimov ondan 2 yaş böyük qardaşı ilə bölüşdükləri hər anı xatırlayır: “Uşaqlığımız bir yerdə keçib. Küsmüşük də, barışmışıq da. Valideynlərimizdən xəbərsiz işlərimiz olub, çalışmışıq bir yerdə yoluna qoysaq. Pioner qalstukumuzu dəyişməyimiz yadıma düşür. Qırıq qalstukla məktəbə buraxırdılar. Mən də yolda onu gözləyirdim. Növbəli oxuduğumuzdan qalstuk da növbəli taxdıgımız vaxtlar çox olub”.

İcazəsiz çimməyə gedib, bunu da evdəkilərdən gizlətməyə çalışıblar. Ancaq: “Çox vaxt gizlədə bilmirdik. Yaxşıca danlanırdıq. Bakıda dənizə, kənddə də çaya qaçıb gedirdik. Günorta gedirdik, axşamcaq çimirdik. Yeni uşaqlar gəldikcə biz də onlara qoşulub daha çox qalırıdık. Nəticədə də çimdijimizi gizlətmək mümkün olmurdu”.

Kəmalə Həşimova da qardaşı ilə çox divar aşırıb, qonşu bağa girib. Elə həmişə divar belində, ağac başında olmaıyblar. Yerdə aşıq-aşıq, masada şahmat da oynayıblar: “Poladla yaş fərqlimiz az idi. Çox dəcəl, hiperaktiv idi, mən də o qədər sözbəxan deyildim. Ona görə sözümlə yaxşı tuturdu. Ailədə mən ikinci, o üçüncü övlad idi. Ondən balaca olan İlhamın marağı yox idi, ancaq mən Poladla nərd oynayırdım. Özündən öyrən-

mişdim. Kənddə babamın, nənəmin yanında böyüdüyüm üçün bir az da oğlansayaq idim. Poladla nərd, şahmat, hətta aşıq-aşıq oynayırdıq. Kibrit qutularından kəşib hazırladığımız kağızlarla oyunlar qururduq. O, küçədə oynamağı daha çox sevirdi. Özü də ayaqyalın gedirdi. Bacımla evi təmizlədiyimiz üçün onu evə buraxmaq istəmirdik. Ayaqyalın oynadığı üçün çirk içində gəlirdi evə. Qapıda saxlayır, blokda ayaqlarını yuduzdurur, sonra evə buraxırdıq. Anam tapşırırdı evdən çıxmayın, dərsinizi oxuyun deyər. Biz üçümüz deyilənə əməl etsək də, o, heç vaxt evdə qalmır, mütləq çıxır, oynayıb qayırdı. Kənddə də maraqlı, əyləncəli günlərimiz olub. Şalvarın bələğini dizinə qədər çirməyirdi. Evi-

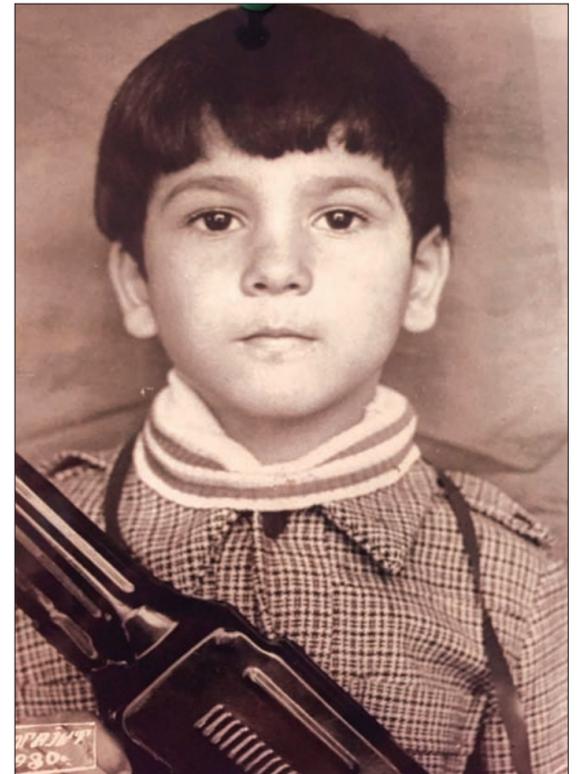
mizin yaxınlığından çay axır. Bir dəfə çoxlu çay balığı tutub gətirmişdi. O gətirənə qədər çay balığı necə olur, görməmişdik. Biz elə bilirdik ki, balıqlar balacadı, hələ böyüməyib. Ona görə də qızartmaq istəmirdik. Bizə məcbur edib o balıqları qızartdırıb yədi. İstədiyini bizə etdirirdi. Uşaqlığımız doyunca yaşadı”.

17 yaşında birdən-birə böyüyüb...

“Ancaq 17 yaşında hərbi məktəbə daxil olmağa bir anda böyüdü elə bil”, - deyir bacısı. 18 yaşını səngərdə, Ağdamın Mərzili kəndində qeyd edib. Onda hələ birinci kurs tələbəsi idi: “Dekabr ayında onları səngərə aparmışdılar. 1992-ci ildə ağır günlər idi. 17 yaşında birdən-birə 57 yaşında kişi oldu. Bununla onun hiperaktivliyi də, dəcəlliyi də bitdi”.

Müəlliminin bir sözü ilə...

Bəs, necə oldu o, hərbi məktəbə getdi. Axı anası Səmayə xanımın dediyinə görə o, hüquq fakültəsinə hazırlanmışdı. Ana oğlunu hüquqşünas görmək istəyib. Oğlu da anasının diləyini yerinə yetirəcəkmiş. Belə məlum olur ki, hər şeyi Həşimov müəllim dəyişir. Poladın tarix müəllimi onun gələcəyinə, karyera planlarına fərqli yön verib. Müharibə gedən, ərazi bütövlüyü böyük təhlükə altında olan bir ölkənin tarix müəllimi Həşimov müəllim sevimli şəgirdinin qərarına təsir edib. “İndi oğul ona deyirəm ki, hərçey olsun”, - deyər şagirdlərinə istiqamət verib.

Bu yolu sadəcə bir nəfər - Polad Həşimov qəbul edib: “Həşimov müəllim onu çox istəyirdi. O da müəlliminə sevirirdi. Tarixi yaxşı oxuyurdu. Ümumiyyətlə, məktəbdə tarixi riyaziyyatdan ayırmaz, fənlərin heç birindən qaçmazdı”.

Müharibədən başlayan hərbi yolu

Ana tələbə oğlunu tək xatırlamır. Çünki həftəsonu ailəsinə gələn Polad heç tək olmurdu: “Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində oxuyub. Məktəbdə qalır, həftəsonu evə gəlirdi. Həmişə də yoldaşı ilə. Burda qalır, məktəbdə də birlikdə dönürdülər. Gedəndə ikisinə də xərcik verirdim. Özü də “Poladın anası ona pul verdi”, - deyib nisgil çəkməsin deyər pulu məhz dostu Yaşara verirdim”.

Ancaq Polad dostu ilə, sadəcə bir dəfə, onun toyunda gedib. Səbəbini Səmayə xanım belə izah edir: “Başqa yerdə qalmağı xoşlamırdı. Utancaq, çəkinən idi. Hara getso, mütləq evə qayırdı”.

Tələbə Polad zabiti olandan sonra da dəyişməyib. Murovda işləyəndə Bakıda kurslara cəlb edilib. Yenə ailəsinin yanına dostu, yoldaşla gəlib: “Beyləqandan onunla birlikdə kursa gələn yoldaşımı hər dəfə özü ilə evə gətirir, təlim müddətində burda birgə qalırdılar. Çünki təlimlər qısamüddətli olduğundan dostu kirayə ev tuta bilmirdi”.

Hərbi məktəbdə oxuyan böyük qardaşı ilə bağlı İlhamın da maraqlı xatirələri var: “Polad 17 yaşından müharibədə iştirak edib. Tələbəliyində ailəmlə qardaşımın arasında əsas rabitə vasitəsi mən idim. Poladdan xəbər tutmaq istəyəndə mənə gəndəririrdilər. Hərbi məktəbə çox gedib-gəlmişəm”.

Bu gediş-gəliş qardaşı zabiti olanda da davam edib: “Maşınla aşıdıq bir dəfə. Heç kimə deməmişdik, sonradan bildilər. Onun xidmət etdiyi yerdən qayıdanda qəzaya düşdük. Ümumiyyətlə, bir neçə dəfə tanrı onu ölümdən qurtarıb. Axır şəərəfli ömrünü belə başa vurdu”.

“Oğlumu general qiyafəsində ilk və son dəfə gördüm”

Bacısı deyir ki, 2 il hərbi məktəbdə oxudu. Sonra sürətləndirilmiş kurslara göndərdilər. Çünki Azərbaycan Ordusu qurulurdu, milli zabitlərə ehtiyac vardı. “Sifirdən ordu qurulurdu. O illərdən indiyədək çə-

kilən şəkillərində əymindəki hərbi formalar dəst deyil. Nə tapıb onu geyinib. Çox ağır şəraitdə işləyib. Sadəcə canını yox, əlindəki bütün imkanları orduya qoyub. İşlədiyi hərbi hissələrdəki çatışmazlıqları məhz öz imkanları hesabına həll etməyə çalışıb. Hətta ailəməzinə ona aldığı “Niva” markalı maşını satıb əsgərlər üçün yeməxanaya tikdirmişdi”.

Səmayə xanım onun səngərlərdən çıxmağını, Bakıda işləməyini arzulayırdı:

“Atası rəhmətə gedəndə Polad Qusardaydı. Gəlib çatana qədər çox stres keçirdi. Onu gözləyə deyər yol boyu bir neçə dəqiqədən bir zəng edirdi. Mənim də qorxulmam vardı. Öləm, uşaqlar onu tapmaz, gəlib mənə görə bilməz deyər nigaranlıq keçirir, artıq Bakıda işləməyini istəyirdim. Polada da onu daha çox görmək, yanında olmağını istədiyimi deyirdim. Onu general paltarında cəmi bir dəfə gördüm. 1 il əvvəl rütbə alanda forması əlində gəlib “bunu sənə gətirmişəm” - dedi. Bir dəfə də tədbirə gəlmişdi. Oğlumu general qiyafəsində ilk və son dəfə onda gördüm”.

Şəhid generalımız

Kəmalə Həşimovaya bəzən elə gəlir ki, qardaşının sonunu dəyişə bilirdi: “Şəhadətindən sonra çox düşündüm ki, keşke onu qayıtmağa qoymasaydıq. Hərbi müəllim kimi çalışır və gələcək hərçilərin yetişməsinə müstəsna rol oynaya bilirdi. Ancaq görünür, tələyinə xalq qəhrəmanı olmaq yazılmışdı. Bu günlərdə cəbhədən qayıdan 24, 25 yaşında cavan uşaqlar gəlir evimizə. Hər biri “Generalımın qisasını almağa gətirmişdim”, - deyir. Hər kim onun adını demir, sadəcə “generalım” deyirlər. Bunları gördükcə onun səngərdə keçən ömrünün hədəf getmədiyini düşünürəm”.

Polad Həşimov peşəkar zabiti idi. Hərbi sənətinə vəqif olmasıyla yanaşı, həm də gözəl insan idi. İllər keçdikcə rütbəsi kimi, qazandığı sevgi də böyüyürdü. Ən keçilməz yollarından keçib yüksəldi. Bu da nəticəsi. “Kiçik həyatımızda on minlərlə insan yetişmişdi. Axırında dəfə 90-cı illərdə gördüyüm o izdihamı bir də öz həyatımızda - Polad şəhadətə ucalandı gördüm”, - deyir Kəmalə Həşimova.

General Polad Həşimov! Qisasın alındı, rahat yat! Yolunu yolu bilənlər olduqca yaşayacaqsın! Doğum günün mübarək, milyonların generalı!

Ruhiyə DASSALAHLI